

ZPRAVODAJ

PRACHATICKÉHO MUZEA
4/2019

Zima 2019

VÝSTAVY:

HLAVNÍ BUDOVA - Velké náměstí 13

10. září **Svět kostiček** - unikátní putovní výstava exponátů sestavených z kostiček stavebnic Lego
Autoem projektu "PEESKO" je Ing. arch. Petr Šimr - sběratel, designér, stavitel a především vystavovatel, majitel sbírek s téměř 6500 exponáty (do 29. 12. 2019)

Výstava Svět kostiček

Prachatické muzeum připravilo pro všechny příznivce pestré barevných kostiček legendární stavebnice Lego výstavu Svět kostiček. Náplní výstavy

Město s kolejištěm

byla expozice s městskou tematikou, sestavená na diorámu města s kolejištěm a pohyblivými vlakovými soupravami. Dále se představila vlastní tvorba a vybrané tovární sety, novinky z posledních let, filmová tvorba, válečná zóna robotů z edice Lego Bionicle a další exponáty. Pro nejmenší stavitele byla ke zhlédnutí část rozsáhlé sbírky kousátků, chrastítek, kostiček a hraček z dnes již nevyráběné edice Legend Baby Primo. Na výstavě bylo k vidění téměř 350 000 dílků stavebnice Lego.

Autorem této sbírky je patriot projektu Svět kostiček, sběratel, vystavovatel, designér a stavitel pan Ing. Arch. Petr Šimr, Ph.D. Po dobu trvání výstavy probíhal doprovodný kvíz a vítěz získal stavebnici Lego. Každý návštěvník, který si zakoupil vstupenku dostal na pokladně muzea malý dárek - placku s logem Svět kostiček.

A to nejlepší nakonec. Pro děti byl ve foyeru muzea připravený plnohodnotně vybavený dětský koutek s kostkami Duplo a Classic-Basic. Návštěvníci si mohli také zakoupit vybrané druhy nových stavebnic Lego za skvělé ceny.

Dětská herna - lego koutek

Betlém - konzervace a restaurování

K nejstarším symbolům Vánoc patří betlém. Již v 5. století byla v římské bazilice Santa Maria Maggiore vytvořena kopie betlémské jeskyně. V českých zemích se první jesličky objevily v polovině 16. století. Tato tradice se u nás brzy ujala a po celé zemi se stavěly betlémy z různých materiálů. K výrobě jesliček se kromě tradičního dřeva používaly materiály jako sklo, papír, kukuřičné šustí, perník nebo vizovické těsto.

Původní stav před konzervací

V roce 2018 získalo Prachatické muzeum papírový skládací betlém z přelomu 19. a 20. století. Betlém přivezla z rakouského Freistadtu paní Růženka Vincíková. Oslovila naše muzeum a betlém nám předala.

Betlém, spíše “placka” poslepovaná izolepou a různými lepenkami, byl v havarijním stavu. Papír byl pomačkaný, potrháný, pokapaný voskem a propálený. Jeho záchrana byla velmi nejistá, snímání lepenek s ulpělým lepidlem předpokládalo možné poškození barevného tisku. Byla to opravdu výzva pokusit se o jeho záchranu. Betlém je jedinečný svým příběhem a samozřejmě by obohatil naši sbírku.

V průběhu práce

Snímání lepenek konzervátorka prováděla velice opatrně pomocí restaurátorské špachtle. Všechny lepenky se jí podařily odstranit bez zjevného poškození barevného tisku. Následně očistila ulpělé nečistoty a vosk nejdříve mechanicky a potom pomocí rozpouštědel. Po vyčištění papíru jednotlivé části a figury zpevnila japonským papírem. Následovalo sestavení slepování a postupné zkompletování betlému.

Stav po konzervaci

Ktišsko - zaniklá osídlení - IV. - obec Ostrá Hora

Ostrá Hora - pohled na náves od jihu (foto poskytl Roman Frček)

Zaniklá vesnice Ostrá Hora (Scharfberg) byla založena v první polovině 15. století kolonizační činností mnichů ze Zlatokorunského kláštera. První písemná zmínka se datuje k roku 1423. Zaniklá vesnice Ostrá Hora se nachází pod stejnojmennou horou (780 m.n.m.) na křížení současných lesních cest směrem do Miletínek a Křížovic. V roce 1930 se zde nacházelo celkem 13 usedlostí a 79 obyvatel. Obyvatelstvo bylo v roce 1946 vysídleno. Celkem bylo odsunuto 71 obyvatel. Vesnice nebyla již dosídlena, a proto byla v roce 1957 zlikvidována.

Ostrá Hora - letecký snímek 1952

Ostrá Hora - letecký snímek 2011

Ostrá Hora - stabilní katastr 1826 (obec Ktiš)

Ostrá Hora - letecký snímek 1957

Současný stav se zakreslenými usedlostmi

Ostrá Hora - "pokácená tisíciletá lípa", 30. léta 20. století

Edukační programy, září-prosinec 2019

Po letní pauze nabídlo Prachatické muzeum od září do prosince edukační programy pro mateřské, základní a střední školy. Edukace muzea reflektují stálé expozice, krátkodobé výstavy a tradiční zvyklosti a mohou být přizpůsobeny konkrétním požadavkům ze strany vyučujících, čehož pedagogové často využívají. V období konce roku 2019 převažoval zájem mateřských a základních škol o výstavu Svět kostiček a stálou expozici Zlatá stezka.

Součástí výstavy Svět kostiček byla interaktivní herna a soutěžní kvíz. Edukace k této výstavě byla proto omezena pouze na krátké povídání o samotné výstavě, jejím autorovi Petru Šimrovi a o stavebnici Lego a její historii.

Během edukačního programu Zlatá stezka se děti seznámily se stejnojmennou stálou expozicí Prachatického muzea. Získaly základní poznatky z regionální historie solného obchodu a měly možnost fyzicky prozkoumat několik vzorků různých druhů solí. Nakonec si vyrobily ochucenou sůl, kterou si odnesly s sebou domů a ověřily si tak konzervační účinky soli v praxi.

Pro edukační akce v období adventu jsme zvolili téma včeliho vosku - tradičního přírodního materiálu z lokálních zdrojů. Děti vyráběly vinuté svíčky, vánoční ozdoby na stromeček a vánoční přáníčka. Při práci jsme si povídali o vánočních zvycích a zpívali koledy.

Doprovodné akce a akce pro veřejnost, září-prosinec 2019

V závěru roku jsme se věnovali rozvoji wikipedie i tradičním lidovým zvyklostem, kterých je v období po sklizni a v průběhu adventu opravdu hodně. Ve dnech 1.-3. 11 proběhlo v Prachtickém muzeu setkání wikipedistů. Prachatický Editaton 2 byl realizován s podporou Wikimedia ČR, z. s., pod záštitou starosty města Prachatic Ing. Martina Malého. Nadšenci, kteří píší a editují články wikipedie, nebo do ní přispívají vlastními fotografiemi, se do Prachatic sjeli již podruhé. První setkání se uskutečnilo na jaře 2019 též na půdě našeho muzea.

Svatohavelské posvícení jsme oslavili 15. 10. obřadním pečením mětýnek s paní Růženkou Vincikovou. Návštěvníci se naučili připravit a upéct tradiční mětýnku z kynutého těsta. Dozvěděli se o rozdílech mezi metýnkou, mětýnkou, mětýnkou, hnětýnkou, hnětýnkou či křehotinkou, i o vzniku pojmenování pro toto tradiční pečivo. Připomněli jsme, jakou roli hrály mětýnky v lidových zvyklostech a do jaké míry se tyto zvyklosti lišily v jednotlivých regionech.

31. 10. jsme oslavili Památku zesnulých pečením dušičkového pečiva. Opět ve spolupráci s Růženkou Vincikovou. Návštěvníci si vyzkoušeli vytvarovat a upéct kosti svatých a dušičky - tradiční křehké rohlíčky se sladkou náplní. Vysvětlili jsme, proč se kosti svatých a dušičky pekly a připomněli zvyky spojené s Dušičkami. Vzpomněli jsme, že i o Dušičkách se chodilo koledovat: "Navšechsvatýchrohliký", se zdravovalo. Čekání na čerstvě upečené a voňavé pečivo si návštěvníci ukrátili výrobou vázané kytice z barevného podzimního listí. Krásnou přírodní dekoraci pro výrobu interiéru, či výzdobu místa posledního odpočinku si návštěvníci odnesli spolu s dušičkovým pečivem.

PUBLIKACE K ZAKOUPENÍ:

- ZLATÁ STEZKA - Sborník Prachatického muzea - ročník 14, 2007 (92,-Kč)
- ročník 16, 2009 (140,-Kč)
- ročník 17, 2010 (85,-Kč)
- ročník 18, 2011 (93,-Kč)
- ročník 19, 2012 (117,-Kč)
- ročník 20, 2013 (105,-Kč)
- ročník 21-22, 2014-2015 (117,-Kč)
- ročník 23/1, 2, 2016 (240,-Kč)
- ročník 24, 2017 (220,-Kč)
- ročník 25, 2018 (199,-Kč)
- ročník 26, 2019 (199,-Kš)
- ZLATÁ STEZKA 2. - František Kubů, Petr Zavřel (150,-Kč)
ZLATÁ STEZKA - Paul Praxl (220,-Kč)
POKLADY JIŽNÍCH ČECH - kolektiv autorů (150,-Kč)
PRACHATICE 1918 - 1923 - Jan Antonín Mager, Pavel Fencel (140,-Kč)
KLOSTERMANNOVÉ NA ŠUMAVĚ - Jan Antonín Mager, Pavel Fencel (30,-Kč)
KAPLE PRACHATICKA POHLEDEM GENEALOGA - Jan Antonín Mager (65,-Kč)
RYTMISTR FRANZ WOLSCHANSKY - Jan Antonín Mager (35,-Kč)
CO S TÍM STRDÍM?, katalog výstavy - Petra Richterová (40,-Kč)
SZEPSOVY DĚTI - Lukáš Smola (85,-Kč)
SZEPSOVY DĚTI - Z PEKLA DO RÁJE - Lukáš Smola (85,-Kč)
CHTĚLI ŽÍT - Jan Antonín Mager (40,-Kč)
JAN, MARTIN A MARIE ANNA - Jan Antonín Mager (60,-Kč)

KONTAKT:

Prachatické muzeum
Velké náměstí 13, 383 01 Prachatice
tel.: 388 311 419
E-mail: muzeum@prachatickemuzeum.cz
www.prachatickemuzeum.cz

Zpravodaj Prachatického muzea
Text: odborné oddělení PM
Grafické zpracování, tisk: Zdenka Oberfalcerová
Vydalo: Prachatické muzeum 2019
Propagační tiskovina - neprodejné

PRACHATICKÉ
MUZEUM

PF 2020

Přejeme Vám příjemné
prožití vánočních svátků
a mnoho úspěchů v novém
roce 2020.